

NAPREJ

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

V boj za socialno Ljubljano.

Šest strank je stopilo v Ljubljani v boj za občinsko upravo. Toda samo dve sta obdržali programatična pota, in sicer kapitalistična stranka JDS («Jutrovci») in proletarska stranka SSJ. Vse druge torej od narodnih socialistov do klerikalcev in komunistov so kršile svoj program v boju za mandate. Ljubljanski volilci se bodo torej pri teh volitvah delili v dva tabora, in sicer: v pristaše načelnosti, to bodo «Jedeesarji», ki bodo volili «Jutrovce» in pa ročne in duševne delavce, ki bodo volili čisto proletarsko stranko SSJ. Drugi tabor pa bo tvorila skupina ljudi, ki jim ni za program, niti za načelnost, temveč edino za zmago. Mi vemo, da kdor krši enkrat program, drugič tudi obljub ljudstvu ne bo izpolnil.

Na zmago tedaj lahko samo tisti računajo, ki so s svojim delom že kie pokazali, da hočejo delavnemu ljudstvu dobro. Če bi recimo klerikalci, komunisti, «Zarjani» in Zajedničarji s svojim delom pokazali, da znaajo zastopati ljudske koristi, bi jim človek rad verjel. Ker pa dosedanjega dela omenjenih strank ne moremo priznati za ljudstvu koristnega, ker vemo, da je bivši občinski svet vrgele lep stanovalniški predlog vseh strokovnih organizacij v koš, tako da še danes trpimo isto pomanjkanje, tudi njih lepim programom in obljubam v volilnem boju ne moremo verjeti. Pa komu naj volilci potem verjamejo? Mi pravimo samim sebi! — Zato naj volijo tiste, ki so jim najbližji! Kapitalisti, proletarci, proletarce. Socialistični stranki očitajo, da je tudi kršila

svoj program, ker niso na listi samo organizirani člani stranke. To je navadna volilna mahinacija, ker vsi tisti, ki nam to očitajo vedo, da smo odstopili upokoienecem nekaj mest zato, ker se nobena stranka ni hotela zanje pobrigati, in ker zaslužijo sami tudi svoje zastopnike v občinskem svetu. Če ti niso organizirani, so krivi stari voditelji naše stranke, ker niso v pravem času vcepili ljudstvu prave socialistične zavesti. Sicer so pa upokoienecem tudi proletarci, ne kapitalisti in delavno ljudstvo ki bo jutri na isti stopnji, jim je najbližje. Zato ni nečastno vzeti v svoje vrste tiste trpine, ki se hočejo bojevati v svoji starosti in v svoji bedi še v zadnjem trenutku proti sedanjemu režimu.

Zato proletarci, vaša bodočnost je v vaših rokah — ne nasedajte komunistom, ki so pozabili na Zaloško cesto, niti klerikalcem, ki so se pri vsej pobožnosti v boju za mandate zvezali »brezverci« kakor so imenovali komuniste in socialiste — ne verujte niti narodnim socialistom, ki so se udali staroliberalnemu režimu! Volite tiste zastopnike, ki se ravna po navodilih organizacije ki zastopa čisti program. Sami sodelujte v tej organizaciji, da se boste lahko prepričali, da zastopajo vaši zastopniki vaše koristi. Rešitev proletariata je le v delu proletariata samega! Zato, delavno ljudstvo, vrzi na dan volitev 3. decembra svojo kroglico v 3. skrinjico. Delavno ljudstvo, sodeluj, če hočeš boljših časov!

A. LESKOŠEK, Celje: **Poglavje o taktu.**

Je napisal sodr. F. U. kot odgovor na članek A. L. v 256. številki »Napreja«. Avtor meni, da smo baš v poglavju javne politike v zadnjem času zelo veliko grešili, tako, da je postalo potrebno, da spregov-

vorimo jasno na vse strani in brez ozirov. Tako je prav! Ni pa prav:

1. da bi o »Zarjanih« ničesar ne smeli pisati, dokler se nazivali »socialisti«. To povdariam zaradi tega, ker imam

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6-I.

Naslov za dopise: Ljubljana pošt. pred. 168. Tel. int. št. 312. Ček. rač. št. 11.959.

Stane mesečno 12 Din, za inozemstvo 22 Din. Oglasi: prostor 1 × 55 mm 1 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštnine proste.

mnogokrat neprijetno priliko slišati očitke raznih buržujev vpričo delavcev, da so bili izplačani stotisoči v bivši Bolniški blagajni za razne nagrade ravnateljem, članom nadzorstva in drugim med tem, ko so delavce bolniške mnogokrat prezrli, katerim niso plačali niti prevoza v ali iz bolnice; pri vsakem takem očitku pa nasprotniki povdariajo, da ravnaajo tako socialistični voditelji!

2. gospodje okrog »Zarje« so imeli res do trbovelskega kongresa glavno besedo v naši stranki v Sloveniji. (To ni znano samo meni, temveč tudi sodr. F. U.) in ravno oni so zakrivali ministerializem pod ero A. Kristana v vladi, ter pod ero Kocmurja v ljubljanski občini, ki je dal povod bratomornemu boju v proletarskih vrstah. Trbovelski kongres pa je napravil samopaševanju v Sloveniji za vedno konec:

3. radi odločnega nastopa mladinov na kongresu so gospodje okrog »Zarje« radi progresivnega davka in upeljave rešitve v stranki grozili s konsekvencami ter jih še izvajajo z najgršimi, dostikrat demagoškimi sredstvi. Tako so na primer so razpošiljali okrožnice na uslužbence bivše Okrajne bolniške blagajne, s katerimi so jih pozivljali, da naj počakajo na ukrepe glavnega odbora SSJ itd., istočasno so pa pošiljali svoje agente v Maribor ter tako skušali flankirati pokrajinsko vodstvo SSJ od dveh strani. Isto so hoteli z grdimi osebnimi napadi na sodruge, ki so na odgovornih mestih v stranki doseči tudi v Zagorju. S tem je postala pozicija za razdirače enotne organizacije trdnejša. Enotnemu nastopu celiske konference proti razdiračem se moramo zahvaliti da nso razdirači z »Enakostjo« in »Zarjo« zmagali. (Od teh elementov pa je bil sodr. Čobal tudi že okužen, česar sodrug F. U. menda ne bo tajil?)

Toliko naj bo o tem povedano, dasi sodr. F. U. misli, da se človek celo dobrih

Skrinjice pri ljubljanskih občinskih volitvah.

1.

2.

3.

4.

Dr. Vidmar,
šahist.

Slavenska banka.

(Praprotnik-Žerjav).

Kmetiški fond.

Uradniška pragmatika itd.
itd. itd.

Dr. Perič,
advokat.

Zadružna gospodarska banka.

Pollakovo človekoljubje!
Razne nagrade in žegnani zvonovi.

Vitezi rdečega križa
na Zaloški cesti.
Zveza gnilih kompromisov.

Jože Ogrin,

mizarski pomočnik.

Stranka ročnega in duševnega delavstva ter upokojenecv.

Išči resnico — spoštuj svoj razum!

Dr. Ravnihar,
advokat.

Jadranska banka.

40 letno magistratovanje
z bankrotom!

Velekapitalist Knez
in narodno »socialistični«
program.

Bratstvo lačnih in sitih!

Pametni ljudje se bodo odločili za tretjo — socialistično skrinjico.

jedi naveliča. Če jih prinaša kuharica, ki nima smisla za okus, vsak dan na novo pogrete na mizo. Da bi bilo teh govoricen že skoraj dovolj, o tem bi se jaz s sohr. F. U. skoraj strinjal, ako bi bil prepričan, da so ljudje okrog »Zarje« boritelji za načelna vprašanja maksističnega socializma, ter da hočejo samo to, kar hočejo socialisti celega sveta, in da se borijo za stranko, ki bo zavzemala smer razrednega boja. Tega prepričanja pa nisem in biti ne morem, ker vidim, da so pri ljubljanskih občinskih volitvah napravili »Zarjani« nakt s klerikalci in neodvisneži (komunisti), v tej zvezi vodijo nesramen osebni boj proti socialistični stranki, ki se bori v smeri razrednega boja.

To zadnje mi je dalo povod, pogrevati stare jedi, o katerih meni sohr. F. U., da se ne smejo pogrevati. Zlasti še, ko sem si ogledal »Rdeči Prapor« št. 37 od 6. oktobra 1920, rubriko »Volilna gesla in programi strank na Slovenskem. (Radi pomanjkanja prostora ne moremo ponatisniti celega demagoškega članka). V tem članku navaja takratni program KSJ pod št. I, pod II, JDS, pod III, SKS, pod IV, SLS in pod V, JSJS — iste JSJS, ki jo danes predstavljajo »Zarjani«. Kdor si torej napade pod št. IV, in V, prečita in o njih tudi razmišlja, temu ne bo težko poiskati izraz, ki tem ali takim ljudem pripada. — Ta mi bo tudi pritrtil, da je bil članek »Demagogija« še premalo oster ter da ni bil pogreta jed v očigled temu, da slovenski proletarijat prerad pozabi na politično lopovščino, ki jo skušajo izvajati oni, ki sem jih v svojem članku imenoval.

Sodrug Čobalu pa nisem hotel v svojem članku nobene krivice napraviti, dasi se ž njim dostikrat ne strinjam, omeniti pa moram, da mi je spodletel kol, s katerim sem tolkel po političnem lopovstvu. Sodr. Čobala nisem hotel smrtno raniti, tako, kakor so delali z njim ljudje, ki so pisali »Rdeči Prapor« in ki pišejo danes »Delavske Novice«. Sodrug Čobal pa tem ljudem ni zameril, (ker je ostal pred celjsko konferenco ž njimi v pismenem stiku), najbrž tudi meni ne bo, ker ve, da nisem več tako mlad dečko, kakor me sohr. F. U. imenuje. Čisto neizkušen tudi nisem, da bi ne imel nobene pietete pred sivimi lasmi. To zadnje moram odločno zavračati, ker se mi baš v tem hoče podkati naivnost in podcenjevanje osebne časti starega sodruga. Jaz se nisem dotaknil sohr. Čobala kot predsednika Delavske zbornice ter ga kot takega oškrcnil, temveč sem se ga dotaknil kot sodruga v stranki in to v svoji polemiki s kompromirani. Pri tem pa nisem njemu prav nič slabega očital, očital sem le njegovim nekdanjim napadalcem, da bi se ž njim združili, če bi on le hotel. To se pač ni dalo drugače povedati, da bi bilo jasno tudi tistemu, ki ni študiral. — Sodrug F. U. naj bo potolažen s tem, da se je meni na trboveljskem strankinem zboru veliko huiše godilo, ko so lopnili po meni radi razlaganja zakonskega načrta za antialkoholno propagando, ki je v naši stranki ravnotako potrebna, kakor je bila uvedba progresivnega davka.

Sodrug F. U. ima strah, da bodo zaradi našega pisarjenja — radi česar nas imenuje fanatične ideje — zbežali intelektualci iz stranke. Jaz in vsi tisti, ki so napravili konec sistemu bogov na trboveljskem kongresu, tega strahu nimamo, ker se zavedamo, da so v pošteno stranko vrata odprta le poštenim delavcem: nepoštenih pa v stranki, odkar smo pometli s kompromisarji, nimamo.

Boi, ki se je vršil in se še vrši, je bil za naše slovenske razmere silno potreben, ne zanikam pa, da je bil dostikrat neprijeten. Socialisti drugih in večjih narodov so take boje že zdavnaj preboleli. (glej Hainfeldski kongres nemških socialistnih demokratov), mi pa se zdaj nahačamo v njih. Želeti bi bilo, da bi tudi mi Slovenci, da, tudi vsi Jugoslovani prišli kmalu do hainfeldskega kongresa, mislim seveda na kongres zedinjenja celokupnega socialističnega proletariata Jugoslavije. Takrat šele se bo spoštovanje med nami dvignilo, takrat bo tudi nehala osebna borba, delali

bomo lahko za načelna vprašanja socialistizma.

Opomba ured.: Ta konec je zelo umešten! Takrat ko ne bo več treba razlagati, da je kapitalistično izkoriščanje tudi v tem slučaju kapitalistično, če ga zakrivi človek, ki se imenuje socialista takrat ne bo več nikakih »osebnosti«, takrat bomo dobili samo kapitalistične ideje. Takrat pridemo morebiti tudi do načelnih vprašanj. Seveda ne moremo si kaj, da ne bi pripomnili, da je za sedanjio dobo tudi iščenje zelo načelno vprašanje.

O prihodu Hrvaškega bloka v Belgrad.

Belgrad stoji pod vtisom prihoda Hrvaškega bloka v parlament. Radičevi poslanci so zadovoljni, ker ni hrvaško ljudstvo nič več za njihovo dosedanje pasivno politiko. Vsem poslancem bodo namreč takoj izplačali vse zaostale dnevnice, tako da bo vsak poslanec prejel okoli pol milijona kron! Uskok Karlo Häusler je dobro vedel, kaj je storil, ko je zapustil Radiča, pa prišel v Belgrad! Prihod Hrvaškega bloka je vzdramil Pašića in Pribičevića, ki sta se začela posvetovati o nastalem položaju s svojimi pristaši, predvsem pa z Ljubo Jovanovićem agitatorjem za velikosrbski centralizem. Ta »sveta trojica« se je že domenila, kaj bo treba napraviti s Hrvaškim blokom, da jim ne

bo delal preglavic. Takoj menijo izglasovati zakon o vojni odškodnini in najvažnejše agitacijske zakone. Tedi bi izzvali krizo, katera bi bila trajna, češ, da ne more vlada delovati z večino, pa da je treba preiti k volitvam. Sestavo volilne vlade bi gotovo dobil g. Pašić kot zastopnik najmočnejše stranke. V njegovo vlado bi šel seveda tudi Pribičević. Prihod Hrvaškega bloka potem sploh ne bi več prišel v poštev, ker ne bi parlament nič več obstojal. Volitve bi potem izvedla Pašić in Pribičević, kadar bi se jima pač zahotelo. V vseh belgrajskih političnih krogih govore prav resno o tem nainovejšem vladnem triku.

Italijanski nacionalisti za Črno goro.

V Milanu se je vršil te dni sestanek »pro Montenegro« (za Črno goro), na katerem so sodelovali vsi italijanski in inozemski nacionalistični odbori. Sestanek je sklicalo društvo »Adriatico nostro« (naš Jadran), in »Comitato Nazionale italiano per l'indipendenza del Montenegro« (Italijanski nacionalni odbor za neodvisnost Črne gore). Zanimivo je, da so ministri Mussolino, Federzoni, Giuratti, De Stefani, Taon de Revel in drugi še vedno aktivni član teh dveh društev. Glavni referent je bil vseučiliški profesor Baldaz-

zi, ki je poudarjal, da se mora Črna gora osvoboditi zaradi sebe in zaradi Italije. V sovražnih rokah ne sme namreč ostati niti Lovčen niti Boka Kotorska. Zato pa mora Mussolinijeva vlada revidirati svoj program proti Jugoslaviji. Zborovalci so poslali tozadevne brzojavke Mussoliniju in še nekaterim imperalističnim osebam v Franciji, Angliji in Ameriki. Take nemnosti počenja laški nacionalisti, medtem ko vzdihuje ljudstvo pod neznošno težo davčnega vijaka in drvi država v neizogiben propad.

Proglas sultana na indijske mohamedance.

Iz Carigrada je pobegnil na angleško vojno ladjo s svojim sinom Mehmedom Ertragulom in s šestimi člani štaba sultanove palače. Vojna ladja je odplula proti Malti, vendar se ne ve še nič gotovega o sultanovem novem bivašču. Sultan je izjavil, da se čuti varnega pod angleškim varstvom in da se ni odrekel prestolu. Pred svojim begom iz Carigrada je poslal v Indijo z angleškim spremstvom Seik-ul-Islama in bivšega ministra prosvete, ki

nosita s seboj proglas na vse muslimane. V tem proglasu pravi sultan: Jaz sem kalif 380 milijonov muslimanov, a angorska vlada želi pogaziti načela naše vere, ker hoče vreči mene s prestola mojih očetov — na ljubo francoskim interesom. Toda vi muslimani v Indiji še vedno priznavate mojo suvereniteto kalifa in vrhovnega verskega poglavaria, zato pa vam ukazujem, da izpolnujete moje zapovedi.

+ »Zarja« prinaša izvirno poročilo iz Belgrada, da je glavni odbor — menda jugoslovanskega kluba — zavrnil izključitev štirih »socialističnih« poslancev. — Kakor doznavamo, je to poročilo netočno. Resnica je menda le ta, da so nekateri komunistični veljaki zastavili ves svoj vpliv za to, da bodo izključeni poslanci sprejeti v Jugoslovanski (klerikalni) klub. Ker je pa stvar tako zelo zapletena, pa naše uredništvo za te vesti ne prevzame nikake odgovornosti.

+ Ogenj iz 30.5 cm možnarjev. »Zarja« je oddala salvo iz svojih »ta težkih«. Prišel se je volilni boj. Ne boj, me-sarsko osebno klanje, kar dela cela grupica okoli »Zarje«. Radi sprejememo tudi to vrsto volilnega boja, ker smo rado-vedni, kdo bo lažje zagovarjal svoja načela: ali tisti, ki jih ima, ali tisti,

ki jih nima. Da bodo videli način tega boja sodrugi, ki so še kaj upali v poštenost in odkritost teh ljudi, naj si pogledajo zadnje »Zarje«, pa bodo prišli do spoznanja. Tudi sodrug F. U. priporočamo, da si jo ogleda, da si bo na jas-nem, kaj je osebni boj in kdo ga provo-cira. Mi vemo, da zmagojujejo tisti, ki se bojujejo za načela, ne pa tisti, ki hočejo trenutno razpoloženje napeljati na svoj mlin. Pri celem streljanju opazamo to, da vedno bolj pojema. Najbolj žalostno pri celi reči je dejstvo, da so ravno sta-rega Mlinarja določili, da, ko jim zmanj-ka municije, prične basati topove z ne-razprodano in nazaj poslano »Zarjo«. Kdor išče, ta najde! In našli so se v »Zvezi gnilega kompromisa«.

+ V Egipt je odpotovalo iz Carigrada več protikemalističnih nasprotnikov, med

Katerimi so bivi veliki vezir Riza Tevfik paša, bivi šejk Mustafa Fabri in bivi vojaški guverner Mustafa Sadik. Odpotivali so v svrhu akcije proti Kemal paši. Njihova akcija je v zvezi s sultanovim proglasom na indijske muslimane.

+ V Carigradu so ubili nacionalisti predsednika turške socialistične stranke Huseina Hilmibega.

+ Italijanski parlament je izrazil Mussolinijevi vladi zaupnico s 306 glasovi proti 116. Proti vladi so glasovali socialisti, komunisti in sardinski avtonomisti. Slovenski in nemški poslanci so se oddaljili iz dvorane kakor hitro je prišlo do glasovanja. Ravnotako so se odstranili nekateri katoliški poslanci.

+ Vatikanski krogi simpatizirajo z Mussolinijem, ker je podal zadovoljive izjave v vprašanju katolicizma. Vnovič dokaz, da sta se šovinizem in katolicizem še vedno razumela.

+ Angleška vlada je vložila pri grški vladi protest proti smrtni obsodbi bivših grških ministrov. Anglija pričakuje, da bodo isto storile tudi ostale evropske vlade. Bivše ministre so obsodili na smrt zaradi grških porazov v Mali Aziji.

+ V južni Afriki so pričela sodišča z izvrševanjem smrtnih obsodb, katerih je več sto. Tako so 17. t. m. obesili v Pretoriji dva rudarja, ki sta prepevala celo pot na morišče pesem »Rdeči zastavi«. Rudarje so obsodili na smrt radi vstaje v Johannesburgu.

Dnevne vesti.

Preobrat v mišljenju. Zadnja »Zarja« prinaša senzacionalno poročilo, da se je g. dr. Jelenc na predavanju v Mestnem domu izjavil proti smrtni kazni. Iz poročila bi bilo razvidno, da je bil g. doktor dosedaj za smrtno kazen. Kaj ga je nadosedaj spremenilo? Da je svoj nazor menjal, ne vemo, potilo, da je nam pa, da imajo klerikalci svoje prste vmes.

»Zarja«. Pogrešno se mi zdi ime lista, ki ga izdaja meni nepoznani in izobno informirani bivi ljubljanski župan dr. Perič, zato jo bom za naprej pravilno imenoval »Mrak« ali »Netopir«. Netopir zna letati samo v mraku, pri solnčnih svetlobah se pa neumno zaletava ob vsako drevo. Gospoda doktorja, lastnika »Netopirja«, bi prav lahko pravočasno informiral njegov ožji prijatelj, bivi obč. svetovalec in solastnik »Netopirja« g. Kocmur, ki je leta 1917 pri obč. seji interpeliral takratnega župana dr. Tavčarja zaradi moje neopravičeno sistiranje — prošnje za obrt ter dobil odgovor z Tavčarju prirojenim zamahom roke proti socialistom: »Ta je pa vaš!« — Goti spod doktor! Na to smešno agitacijo v vašem »Netopirju«, ki ne more o moji malenkosti nič drugega poročati kakor par besed neresnice, mora javnost dobiti vtis, da sem gotovo v vrsti najpoštenjših kandidatov. Že sem napravil korak čez meni vrženo vašo politično podrapano rokavico, ker pa je vaš »Netopir« še vedno v skrbeh koliko »Boletovcev« da bo volilo njegovega gospodarja in prerokuje da je gotovo, da se bode ta sešla Turk in Bole na magistratu itd. Vam že vnaprej izjavljam, da bi to ne bilo tako velika senzacija, kakor jo pripravljate Vi za 3. december, ko bodo »uskok« z »Judeži« — »hajduki« s »svetniki« — »angelci« pa s »hudiči« skupaj plesali. — J. Bole.

Ljubljana.

I. (X.) simfonični koncert muzike Dravske divizijske oblasti se bo vršil v

ponedeljek 20. t. m. ob 20. v »Unionu«. Dirigent: kapelnik dr. Josip Čerin. Spored: Ludwig Van Beethoven: Uvertura »Prometejeva stvarstva«, op. 43. Dr. Antonin Dvořák: Legende op. 59. št. 1. p. 3., 4.; Risto Savin: Suita iz baleta »Čajna punčika«, op. 26. I. Pri podzemskih boginjah. II. Svidence. III. Pozdrav čajnih punčik. Tempo di menuetto. IV. Marcia. Dr. Johannes Brahms: »Simfonija št. 4«, e moll. op. 98. I. Allegro troppo. II. Andante moderato. III. Allegro giocoso. IV. Allegro energico e passionato.

Centralizem, avtonomizem in samouprava se glasi naslov predavanja sodr. Zvonimira Bernota, ki se bo vršilo v četrtek 23. t. m. ob 20. v veliki dvorani Mestnega doma. Po predavanju ima vsak pravico na vprašanje, ali daljši govor, vendar ne nad 10 minut. Vstopnina: sedež 3 Din — stojišče 1 Din.

Klub esperantistov v Ljubljani pozivlja vse svoje člane kakor tudi vse one, ki bi se želeli učiti tega velevažnega mednarodnega jezika, da se bo začel redni pouk v petek, dne 24. t. m. ob 19.30 v učnih prostorih v Šelenburgovi ulici 6 II. nadstropje na levo. Pouk bo dvakrat v tednu: vsak torek in petek od 19.30 do 21. Mesečna pristojbina znaša 5 Din, za dijake 2 Din. Obiskovalci tečaja bodo imeli priliko uporabljati esperanto v konverzaciji in dopisovanju s tu in inozemstvom ter pri čitanju bogate svetovne literature. Zato ne zamudite prilike — učite se svetovnega jezika!

Informacijski krožek se snide danes v ponedeljek ob običajni uri v običajnih prostorih.

Akademiki jugofašisti! Prejeli smo: Dne 14. t. m. ob 2. ponoči je pridrvelo mimo kavarne Izlakar v Judovski stezi, okoli 10 akademikov, ki so začeli brez povoda metati kamenje v okna te kavarne. Kamenje je letelo v notranje lokale. Natakara je poklicala stražnika. Ta je malomarno odgovoril da je slišal zbijanje, ter je šel počasi za njimi. Nezaslišano je, da tako malomarno vršijo svojo službo. Pri kaki malenkosti, bo storilec takoj za petami, kadar bo pa sila, se bo pa umaknil. V tem momentu apeliram tudi na akademsko šolsko vodstvo, da pristriže tem ptičkom nekoliko peruti ter da to zadevo disciplinarno preiskati. Prevelika prostost je namreč akademikom v veliko škodo. — Čast pa našemu delavstvu, katero prekaša v obnašanju marsikaterega izobraženega visokošolca!

Ljubljanski invalidi v opoziciji proti centralni invalidske organizacije. Ugotavljamo, da se je v nedeljo 19. t. m. vršil shod ljubljanskih invalidov pri Mraku. Invalidi, nezadovoljni z današnjim centralnim odborom invalidske organizacije so jasno in odločno povedali svoje mnenje. Natančno poročilo shoda objavimo, kakor hitro nam bo naš posebni poročevalec prinesel material.

Pravilno sestavljena čajna mešanica da veliko močnejši in zlahnejši okus in aromo, kakor enovrsten čaj. Zahtevajte vsled tega samo čajne mešanice v zavitek-znamke »Buddha«, ki so priznane najboljše in strokovnjaško preizkušene. Zahtevajte navodila!

Iz stranke.

Odbor krajevene organizacije v Celju je na svoji seji 14. t. m. soglasno sklenil izključitev iz organizacije člana Antona Šterna, agenta v Celju, ker se ni držal § 3. in 4. člen c) strankinega pravilnika. — Odbor.

Iz strok. gibanja.

Seja odbora podružnice kovinarjev v Ljubljani se bo vršila v torek 21. t. m. takoj po delu v društvenih prostorih, Šelenburgova ulica 6. II. — Predsednik.

Vestnik Svobode.

Na II. izrednem občnem zboru S. D. J. Z. »Svoboda« Ljubljana, ki se je vršil 8. t. m. v posvetovalnici mestnega magistrata, se je izvolil sledeči odbor: za predsednika s Angelo Cerkvenik, za odbornike ss. Ivo Hladnik, Josip Berdajs, Iv. Kocmur ml., Iv. Zorjan, Fanči Cerkvenik in Maks Žagar; v nadzorstvo so bili izvoljeni ss. Zvonimir Bernot, Ivan Kralj in Franc Skobe. Na I. odborovi seji je bil določen za podpredsednika s. Ivo Hladnik, za tajnika s. Josip Berdajs in za blagajnika s. Ivan Kocmur ml.

SPL. DEL. IZOB. ZVEZA »SVOBODA« V SP. ŠIŠKI

je iz tehničnih razlogov spremenila svoj tedenski urni red, tako-le:

Ponedeljek: od pol 20.—21. telovadba članic v šišenski šoli, in od 20.—23. orkestralna vaja v Zadržnem domu.

Torek: od 20.—23. plesna vaja v gostilni g. Valjevca, in od 20.—23. dramska šola. Režiser dramske šole lahko določi čas in kraj skušenj tudi drugod. Člani se pa morajo brezpogojno držati ure. Kdor trikrat izostane neupravičeno od skušnje, se mu bo vzela uloga.

Sreda: od pol 20.—21. telovadba na raščaja v šišenski šoli.

Četrtek: od 19.—? šahovska vaja. Opozarjamo udeležence šahovskega turnirja, da je samo še do 30. novembra čas, da izigrajo vse partije, drugače se jim bodo neizgrane partije računale za izgubljene (0 točk). Zadržni dom.

Petek: od 20.—23. plesna vaja v gostilni g. Valjevca, in od 20.—23. dramska šola v Zadržnem domu.

Sobota: od pol 20.—21. telovadba članov v šišenski šoli.

Nedelja: od 14.—? šahovska vaja.

Prosimo, da se sodrugi in sodružice točno ravnaajo po urniku. — Odbor.

= Vrednost denarja. V Curihu velja 100 naših kron 2.15 švicarskih frankov.

»Naprej« je list, ki vam podaja resnično sliko delavskega gibanja po svetu. Prinaša politične in znanstvene članke, statistike, onise krajev itd. »Naprej« je list, ki širi zdravo socialistično znanje med slovenskim delavstvom. Širite ga!

Emil Adamč: 16 jugoslovanskih narodnih pesmi II. del. Mešani zbori. Cena partituri 12 dinarjev. Vsako pomnoževanje prepovedano. Založila Zvezna knjigarna, natisnila Zvezna tiskarna. Ko je izšel prvi zvezek te zanimive izdaje jugoslovanskih narodnih pesmi, v kateri ni nikakih označb tempov in nobenih dinamičnih znamenj (prva slovanska izdaja te vrste) so naša pevska društva zanj pokazala dovoli zanimanja. Pravkar je izšel II. zvezek, ki prinaša narodne pesmi iz Srbije, Bosne, Medjimurja, Prekmurja, Dolenjske in Belokrajine prirejene za mešani zbor. Dočim so možki zbori v I. delu nekoliko težji za izvajanje, so mešani zbori po večini lahko izvedljivi tudi za šibkejši zbor. Močno značilna je že kar prva pesem »Pištu sojdie«, otožna bosanska »Široko polje«, dalje prelepa prekmurska »Po vodi plava«, živahni sta »Sem si vzela Jurja Brankovića« in »Pojdem

na Hrvatsko, ki bodo občinstvu zelo uga-
jale. Črnomelisko kolo spada na koncert-
ni vzpored najlepših zborov. Prepričani
smo, da se bo ta tudi v ličnem tisku izšla
zbirka jugoslovanskih narodnih pesmi
razširila po vsej državi. Razpošlja jo
Zvezna knjigarna v Ljubljini, Marijin trg
šte. 8.

Operni libreti — »Jenufa«. Pravkar
je izšel 2. zvezek zbirke opernih tekstov:
»Jenufa« (Njena pastorka), opera iz mo-
ravskega kmetijskega življenja. Po drami

Gabriele Preissove uglašil Leoš Jana-
ček, poslovenil F. G. — Cena 3 Din. —
Kakor prvi zvezek te zbirke ki obsega
Smetanovo komično opero »Tajnost«, bo
gotovo tudi tekst te muzikalno in vsebin-
sko velezanimive opere odličnega češke-
ga skladatelja Leoša Janačka zelo dobro-
došel vsem obiskovalcem našega operne-
ga gledališča, da lažje sledijo razvoju
igre. Libreti se dobivajo pri založnici
»Zvezni tiskarni v Ljubljani«, Wolfova
ulica. Razprodajalcem običajni popust. Li-

breti so v razprodaji tudi pri blagajni
opernega gledališča in pri gledaliških bi-
lieterijah za izredno nizko ceno 3 Din.

UTRINEK.

A.: Kdo je najhujši nasprotnik čišče-
nja?

B.: Smeti.

Odgovorni urednik: Anton Podbevšek.
Izdajatelj: Zvonimir Bernot (v imenu pokr. odb. SSJ).
Tisk Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

FR. SVETEK:

Zmaga ali propad?

(Dalje.)

Na to vprašanje je dal najboljši odgovor socialistični pi-
satelj sodr. Isador Ladoff. V svoji knjigi »The passing of Capita-
lism« pravi:

»Pravi socialistični misleci nič kaj preveč ne povzdigu-
jejo proletariata, češ, da je že pripravljen na čudeže konstruk-
tivnega (ustvarjajočega) dela.

Zgodovina ne pritrjuje mnenju socialistov stare šole, ki
so učili, da bo kapitalizem takorekoč mehanično poginil in da
bo istotako socializem kar mehanično prevzel njegovo ded-
ščino, tudi če v proletariatu ni zavestnega stremiljenja v tej
smeri.

Zgodovina pozna mnogo slučajev, da so se civilizacije, ki
so trajale tisočletja, zrušile v prah in so bile zaradi socialnih
in gospodarskih bojov nadomeščene z — barbarizmom.

Socializem lahko obvaruje današnjo moderno družbo take
usode, če ga zavestno vbrizgavamo in skrbno gojimo sredi ka-
pitalistične družbe same. Socializem mora takorekoč vstati že
v sedanjo družbo. Prepeljati mora ves njen sistem, dokler ji ne
spodnese tal in napravi nov družabni red.

V teh par stavkih so vse smernice našega nadaljnjega de-
lovanja.

Z »vbrizgavanjem« socializma moramo pričeti seveda
najprej pri sebi, to se pravi pri naših

organizacijah.

Če si hočemo prav predočiti naloge naših organizacij, je
dobro, če si najprej ogledamo, v koliko bo gospodarski razvoj
sam povzročil konec kapitalizma.

Kdor opazuje razvoj modernega gospodarstva, vidi kako
nastajajo vedno večja in večja podjetja, dočim manjša propa-
dajo, ker ne vzdrže konkurence napram velikim. Velike ribe
žro male.

Po istem razvojnem zakonu pojde to vedno dalje in dalje.
Na eni strani bodo posamezni kapitalisti vedno bogatejši, a
teh bo zato vedno manj, na drugi strani se bo pa armada pro-
letarcev vedno večala in večala. Tako vidimo torej, da raz-
voj sam dela na to, da bo kapitalistov vedno manj, dočim bo
armada proletariata na drugi strani vedno večja.

Ta koncentracija bogastva bo napredovala tako dolgo,
dokler ne bo teh kapitalistov že premalo, da obdrže tiste
silne množice, ki so jih sproletarizirali, v svoji odvisnosti.

Takrat — če ne prej — mora nastopiti akt razlaščenja
ali kakor pravimo

socialna revolucija.

Nauk starih socialistov je v tem pogledu popolnoma to-
čen in gotovo je, da je kapitalizem prinesel že pri svojem roj-
stvu kal smrti s seboj.

Nekatere panoge (n. pr. industrija mineralnih olj) so že
danes monopolizirane v tako malo rokah, da so že sedaj zrele
za socializacijo.

Če se ta socializacija še ni izvršila, je temu predvsem
vzrok dejstvo, da so kapitalisti v drugih panogah še v raz-
voju in imajo dovolj moči, da pomagajo tudi tem velikim
braniti princip osebnosti lastnine.

Drugi vzrok je pa v tem, da je proletariati do skrajnosti
nezmožen prevzeti upravo posameznih gospodarstev v svoje
roke.

Da so posamezne panoge industrije v koncentraciji že na
višku, proletariati teh panog pa da je še tako zelo nezmožen,
to dejstvo bi moralo biti za vse socialiste resen signal, da po
tej poti ne pridemo k cilju.

Ta pot vodi sicer do uničenja kapitalizma, nikjer pa ni
znakov, da se bo proletariati do takrat usposobil in da bo mo-
gel prevzeti kapitalistično dedščino in jo upravljati v družab-
nem smislu. In tu grozi ona nevarnost, o kateri govori sodrug
Ladoff, da bo sicer kapitalistična moč strta, proletariati pa ne
bo imel zmožnosti rešiti družbo anarhije in njenih posledic.

Tu je treba resnega razmišljanja! Pregledati bo treba
naše dosedanje delovanje, odstraniti napake in energično kre-
niti v novo smer.

(Dalje prih.)

KOLESA

Vam prenovi in strokovno shrani
preko zime

ob malenkostni pristojbini
tvrdka J. Gorec
Gospodarska cesta 14.

Majvečja izbira
različnih pletenin, majic nogavic
in rokavic pri trdki

Tovarna
JOS. REICH

Ljubljana, Poljanski nasip 4.
Podružnica: Šelenburgova ul. 3.

Maribor
Gospodarska ul. 38

Novomesto
Glavni trg

Kočevje
št. 39.

A. & E. Skaberné
Ljubljana, Mestni trg 10.

Barva vsakovrstno - -
----- blago.

Kemično čisti obleke.

Svetlolika ovratnike, zape-
sanice in sraice.

Podružnice:

Soba, eventuelno tudi s hrano,
išče mirna gospodična, ki
je čez dan odsotna. — Naslov
pove uprava lista.

Prodaja po znatno
znižanih cenah:

zinsko perilo, pletene jozice,
rokavice, nogavice itd.

A. ŠINKOVIC nasl.
K. SOSS,
Ljubljana, Mestni trg 19.

Pridobivajte naročnike!

Delniška glavica
K 50.000.000.

Rezerva
okroglo K 45.000.000.—

Sprejema vloge na knji-
žice in tekoči račun proti
ugodnemu obrestovanju.

Prodaja srečk
razredne loterije.

Kupuje in prodaja vse vrste
vrednostnih papirjev, financira
erarične dobave in dovoljuje
— vsakovrstne kredite. —

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

— Brzojavni naslov: Banka. — **v Ljubljani.** — Telefon št. 261 in 413. —

Podružnice:

v Splitu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru, Ptuj in Brežicah.